

För palestiniernas rätt till självbestämmande, för ett tillbakadragande av de imperialistiska trupperna från Mellanöstern

(Intervju med Gilbert Achcar)

[Ur [International Viewpoint](#), 3 mars 2024. Intervjun genomfördes av Antoine Larrache, Inprecor, 19 januari 2024. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

(Kriget i Gaza fortsätter, med en rad fasor men också betydande solidaritetsmobiliseringar och motstånd i Palestina. Gilbert Achcar tar upp situationen och vägar för att bygga motstånd mot Israel och dess medbrottslingar, yttersta högern och imperialismen. - IVP:s kommentar)

I vilket skede av Israels invasion befinner vi oss nu?

I ljuset av ockupationstruppernas militära rapporter är saker och ting relativt klara. De mest intensiva bombningarna är färdiga för den norra delen och är på väg att fullbordas för södra delen. I den norra och mellersta delen har ockupationstrupperna övergått till nästa fas, det så kallade lågintensiva kriget. I själva verket gör de ett rutnät av de områden som de har ockuperat, för att förstöra nätverket av tunnlar och leta efter krigare från Hamas och andra organisationer som alltid ligger i bakhåll och kan dyka upp närsomhelst så länge tunnlarerna existerar.

De israeliska trupperna är under allt större internationellt, speciellt amerikanskt, tryck för att övergå till denna så kallade lågintensiva stridsfas. Men namnet är vilseledande eftersom lågintensitet bara gäller bombningar. Antalet missiler och bombningar med flygplan och drönare kommer att minska eftersom det inte finns mycket kvar i Gaza att förstöra. De kommer att övergå till enstaka ingripanden mot grupper av krigare som dyker upp här och där.

Det som följde på 7 oktober var en helt förödande bombningskampanj som antog folkmordsproportioner: massförstöringen av enorma stadsområden ledde oundvikligen till att ett otroligt stort antal civila förintades. Mer än 1% av Gazas befolkning dödades. I Frankrike skulle det motsvara en skrämmande siffra på 680.000 döda!

Till detta ska läggas att 90% av befolkningen har fördrivits från sina hemorter. En stor del av den israeliska högern – som är en extremhöger i ett land där den sionistiska vänstern har krossats – vill kasta ut dem från Gazas territorium till Egypten eller någon annanstans. Israel vill försäkra sig om fullständig militär kontroll över territoriet, men det är en illusion: de kommer aldrig att lyckas om de inte sparkar ut alla. Så länge det finns någon befolkning i Gaza kommer det att finnas motstånd mot ockupationen.

De mindre intensiva bombningarna i Gaza gör det också möjligt för Israel att höja tonläget mot Libanon och Hizbollah. Sionistiska ledare räknar med att en del av Libanon kan isoleras från Hizbollah av sekteristiska och politiska skäl. Hoten ökar för varje dag, med ett starkt tryck på Hizbollah att dra sig norrut, till ett avstånd från gränsen som Israel skulle anse vara acceptabelt. Annars hotar Israel att utsätta en del av Libanon för Gazas öde, med andra att rasera de områden där Hizbollah har en stark ställning i huvudstadens södra förorter, i södra delen av landet och även i

öster i Bekaadalen.

Hur ser det ut med det militära motståndet i Palestina?

I Gaza kan motståndet fortsätta i de ödelagda områden så länge det finns tunnlar. En sorts underjordisk stad byggdes för krigarna. Det är som ett tunnelbanenätverk, men befolkningen i Gaza kan inte ta sin tillflykt dit, till skillnad från vad vi såg i Europa under Andra världskriget eller som vi ser i Kiev i Ukraina idag. De tunnlar som Hamas grävde är uteslutande till för krigarna.

Raketer avfyras fortfarande från Gaza mot israeliska städer, och Hamas och andra grupper försöker visa att de fortfarande är aktiva. Det är ett omöjligt mål att utrota Hamas och all sorts motstånd i Gaza.

Det är detta som får den israeliska yttersta högern att säga att vi måste tömma området på dess befolkning, annektera det, skapa ett Storisrael från Jordanien till havet och tömma hela området på palestinier. Den israeliska yttersta högern, inklusive Likud, strävar efter det. Netanyahu intar en mer oklar ståndpunkt på grund av sin ställning som premiärminister, men han fortsätter att överse med detta extremistiska perspektiv. På Västbanken är skillnaden mot Gaza den Palestinska myndigheten – som styr över de palestinskt befolkade områdena på Västbanken – som har precis samma ställning som Vichy hade gentemot den tyska ockupationen. Mahmoud Abbas är palestinernas Petain. Det finns organisationer på Västbanken som förespråkar väpnad kamp, som Hamas och andra, men det som främst har uppmärksammats under det senaste året är att det har uppstått nya grupper av unga människor som inte är anslutna till varken Fatah eller Hamas eller någon annan av de traditionella organisationerna. I en del flyktingläger eller städer, som Jenin och Nablus, har de bildat väpnade grupper och utfört enstaka operationer mot ockupationstrupperna, som har lett till massiva veder-gällningar.

Sedan 7 oktober har ockupationstrupperna varit indragna i en upprepningskampanj på Västbanken, ett nytt ”Slaget om Alger”, med användning av flyg för första gången sedan 2001. Till detta ska vi lägga sionistiska bosättare som trakasserar och mördar. Hittills har omkring 300 personer dött på Västbanken. Det är inte jämförbart med den fullkomligt fruktansvärda massakern som har utförts i Gaza, men den israeliska yttersta högern vill upprepa den på Västbanken så fort det blir möjligt. Med detta sagt ledde, tvärtemot vad Hamas hoppades, inte den islamska rörelsens uppmaningar till utbredda konflikter och uppror av den palestinska befolkningen på Västbanken och inom staten Israel. Orsaken är att befolkningen på Västbanken är ytterst medvetna om den oproportionerliga militära styrkebalansen. Till skillnad från Hamas’ soldater i Gaza, där det inte har funnits några direkta ockupationstrupper sedan 2002, kommer befolkningen på Västbanken dagligen i kontakt med ockupationstrupperna, och de konfronteras direkt med yttersta högern och bosättarna. De vet att de bara väntar på en möjlighet att upprepa det som gjordes 1948, det vill säga att terrorisera folk och tvinga dem att fly från området. Det förklarar varför Västbanken bara har visat måttlig solidaritet med Gaza .

Hur är det med mobiliseringar i Israel?

Attacken den 7 oktober var en svår chock, precis som 11 september 2001 var det i USA. Sedan har den upprepade gånger använts i media. Man fortsätter att utnyttja chocken med en oändlig rad av vittnesmål för att vidmakthålla en hämndgirig mobilisering av befolkningen. Det var en sådan kampanj i USA som tillät Bushs regering att inleda kriget i Afghanistan och Irak. Hittills har det

fungerat även i Israel, och den stora majoriteten av den judiskt israeliska opinionen stöder kriget.

En liten minoritet mot kriget fördömer folkmordet. Vi måste hylla deras mod, eftersom deras samhällsmiljö avvisar dem helt. Men det slående är att det nästan inte har skett någon mobilisering av Israels palestinska befolkning, vilket är en stor skillnad från 2021 då det var starka mobiliseringar i solidaritet med Intifadan på Västbanken. Det ledde till våldsamma reaktioner från den sionistiska yttersta högern i landet. Med tanke på det hat som har tagit över den judiskt israeliska befolkningen efter 7 oktober, så skulle konsekvenserna ha blivit fruktansvärda om palestinska medborgare hade försökt skapa en sådan mobilisering.

Befolkningen lider under och drabbas av ett ytterst hotfullt klimat, med trakasserier, förtryck och censur, som förvärrar deras ställning som andra klassens medborgare. Idag är de paria i en stor del av det israeliska samhällets ögon.

Varför tror du att det inte är fler aktioner i arabländerna?

Jag tillhör en generation som upplevde nederlaget 1967 och dess efterdyningar, och därefter 1970-talet som upplevde mycket stora mobiliseringar. Den här gången var det en del stora demonstrationer i arabländerna, men inte mer än i till exempel Indonesien och Pakistan. Det var stora demonstrationer i Jordanien och Marocko, men de länderna avbröt inte ens sina diplomatiska förbindelser med staten Israel.

Mobiliseringarnas relativa svaghet går bara att förklara med tyngden från upprepade nederlag. Palestiniernas sak har försvagats, i synnerhet på grund av den Vichyliknande Palestinska myndighetens splittring och agerande, vilket tillät en rad arabstater att upprätta diplomatiska förbindelser med Israel.

Men det är också nederlagen efter de två revolutionära chockvågor som regionen hittills har upplevt, 2011 och 2019. När vi tittar på regionen idag är slutsatsen sorglig: det finns nästan ingenting kvar av de erövringar som dessa två vågor uppnådde.

De två sista länder där det fortfarande finns kvar landvinningar från de folkliga rörelserna är Tunisien och Sudan. Tunisien gick från Ben Alis till Kais Saïeds diktatur, kanske en sorts ”fars” efter tragedin. I Sudan hade motståndskommittéerna en del framgångar fram till förra året, då den gamla regimens två fraktioner inledde ett skoningslöst inbördeskrig i april. Internationella media talar inte särskilt mycket om det, speciellt i väst, trots tiotusentals döda och miljontals tvångsförflyttade människor, sexuellt våld och allt annat: ju mörkare hud människor har desto mindre talar media om dem. Det är en oerhörd tragedi som motståndskommittéerna inte var förberedda på. De har inga väpnade delar som skulle kunna tillåta dem att spela en roll i en situation som denna.

Konkret kan vi se effekten av dessa nederlag efter den ”arabiska våren”: Syrien, Jemen, Libyen och nu Sudan befinner sig i inbördeskrig; i Egypten upprättade al-Sisi en brutalare diktatur än Mubaraks diktatur, som befolkningen hade gjort sig av med 2011; och i Algeriet utnyttjade militären de möjligheter som Covid erbjöd för att återställa ordningen, sedan var det Tunisiens tur...

Allt detta skapar ett klimat som inte befrämjar breda mobiliseringar, som i Kairo och andra huvudstäder skulle angripa Israels diplomatiska representationer och tvinga regeringarna att bryta förbindelserna med den sionistiska staten.

Kommer Israels inflytande att öka i regionen om den sionistiska yttersta högerens projekt förverkligas?

Den israeliska yttersta högeren vet att regeringarna i regionen bryr sig väldigt lite om den palestinska frågan, att en stor del av dem redan har upprättat officiella förbindelser med Israel och att de kommer mycket bra överens med dessa reaktionära regeringar. Israel upplever därför inte något behov att göra eftergifter på denna front. De vet att den saudiska regeringen är hycklare, att den är på väg att upprätta förbindelser som emiraten gjorde. Det finns ett säkerhets- och militärt samarbete mellan dem mot deras gemensamma fiende, Iran.

I och med effekterna av 7 oktober fick den israeliska yttersta högeren in en del av det som sågs som mitten-högeren i sin fälla. Idag räknar den med att den amerikanska administrationen, som gjorde misstaget att ge ovillkorligt stöd till Israels vågstycke mot Gaza, har försatt sig i en position som den inte längre kan backa från. USA har inlett en valperiod, demokraterna tävlar med republikanerna och Trump kommer inte att missa att ta tag i minsta oenighet som kan uppstå mellan Israel och Washington för att angripa Biden-administrationen. Den sistnämnda har en svag ställning, den har försatt sig i ett läge där den inte längre kan utöva några starka påtryckningar mot Israels folkmordskampanj. Det finns en hel del hyckleri i Blinkens uppmaningar till Israel att visa större "humanitär" omsorg: han tar folk för idioter, fullt medveten om att folkmordsförstörelsen och massakrerna i Gaza bara var möjliga tack vare amerikanskt stöd.

Detta krig är det första gemensamma israeliskt-amerikanska kriget, det första krig där USA ända från början har varit fullständigt med i operationen, dess uttalade mål, dess beväpning och finansiering. Dessutom räknar den israeliska yttersta högeren och Netanyahu med att Trump kommer att bli amerikansk president igen, vilket avsevärt skulle underlätta deras förverkligande av ett Storisrael.

Det är därför de hela tiden förkunnar att kriget kommer att fortsätta under hela 2024. Det går inte att skilja från det faktum att det är ett valår i USA. De kommer att utnyttja denna möjlighet för att fortsätta sin militära slagkraft. Det finns därmed ett mycket allvarligt hot mot Libanon och Västbanken, två möjliga mål för ett framtida storskaligt sionistiskt militärt fälttåg. Det pågående "lågintensiva" "antiupprorskriget" på Västbanken kan intensifieras, och i Libanon riskerar de begränsade ömsidiga bombningarna på båda sidor av gränsen att omvandlas till en storskalig operation.

I ljuset av erfarenheterna av historiska mobiliseringar mot krig, vare sig det har varit Vietnam, Irak eller den första Intifadan, vilka är de mest effektiva parollerna för att gå mot den israeliska offensiven? Många människor undrar hur de ska agera, eftersom vi verkar stå inför en fiende som inte går att besegra.

Effekterna av 7 oktober utnyttjades maximalt genom att lita till det jag efter 11 september kallade "narcissistisk medkänsla", den medkänsla som bara riktas mot de som liknar en. I Frankrike drogs omedelbart paralleller mellan ravepartyt den 7 oktober och Bataclan, så att folk skulle identifiera sig med israelerna och placera Hamas i samma kategori som islamska staten.

Trots detta har vi sett hur mobiliseringarna har ökat i västländerna i solidaritet med Gaza, men de är till stor del begränsade till samhällsgrupper av invandrarursprung från arabregionen eller regioner som sympatiserar med den palestinska saken. Trots att skildringen av händelserna i media är absolut oproportionerlig – och för vilken en palestinier som dör är mycket mindre viktig än en israel som dör – inser folk omfattningen på det folkmord som pågår. Men i och med effekterna av 7 oktober är

ilskan mindre än vad den borde vara inför detta folkmordskrig som äger rum inför ögonen på hela världen.

Men ilskan vinner mark och har börjat vända vågen efter 7 oktober, då solidariska röster med Palestina kvävdes av en kampanj som stämplade minsta uttryck av solidaritet som antisemitism, nazism, etc.. Nu måste vi bygga långsiktigt, bygga på ilskan mot folkmordet. Det som sker i Gaza visar den verkliga staten Israel, som sedan många år styrs av yttersta högern, en alltmer radikal höger som tog chansen och gick till handling, och utnyttjade 7 oktober på samma sätt som George W Bushs administration utnyttjade 11 september för att genomföra aktioner som dess medlemmar hade planerat sedan länge.

Vad gäller typen av aktioner så har BDS-kampanjen visat sig vara effektiv. Den måste fortsätta och stärkas. På politisk nivå måste vi betona västregeringarnas delaktighet – i varierande grad. Vi kan förstå de historiska orsakerna till den tyska härskande klassens inställning, men de lärdomar den drog av den nazistiska katastrofen är mycket dåliga om de får dem att stöda en stat som påstår sig vara judisk men mer och uppträder som nazisterna. I Frankrike måste Macron ha känt att han gick för långt när han erbjöd sig att delta i Israels krig i Gaza, och Frankrike har nu utmärkt sig från de andra europeiska regeringarna genom att stöda kravet på eldupphör. Den procedur som Sydafrika har inlett vid den Internationella domstolen i Haag om frågan om folkmord är också en stödjepunkt för att pressa regeringarna.

Vi måste också gå mot vapenleveranser till Israel, speciellt i USA, och belysa västregeringarnas hyckleri och ”dubbelmoral” i frågan om Ukraina och frågan om Palestina. Deras humanitära och juridiska predikande om Ukraina rasade ihop som ett korthus, i synnerhet när den betraktas från det globala syd. Det var förvisso inte många som hade illusioner, men nu är tvetydigheten uppenbar. Det inbegriper att kvalificeras som folkmord: begreppet användes snabbt om Ukraina, trots att det Ryssland hittills har gjort där är mycket mindre destruktivt och mordiskt än det Israel har gjort i Gaza på tre månader.

En rad politiska teman gör det idag möjligt att åter bygga upp ett verkligt konsekvent internationalistiskt och antiimperialistiskt medvetande. Genom att koppla samman Ukraina och Gaza kan vi visa att vi är mot alla invasioner, vare sig de är ryska, israeliska eller amerikanska, och att vi som internationalister konsekvent försvarar universella värderingar som fred, folkens rättigheter, självbestämmande, etc..

Inför media, det förhärskande hyckleriet och alla som stöder Israel eller Moskva, finns det utrymme för många politisk skolande strider. Denna strid mellan berättelser underlättas av det finns bevis för den yttersta högerns sympati för Netanyahu och Putin. Det hjälper också till att visa hur antisemitism och sionism kompletterar varandra. Vi måste vända på anklagelsen genom att visa, att även om det är sant att vissa antisemitiska tal är förklädda som antisionism, så är det långtifrån att helt likställa antisionism och antisemitism. Men vi måste betona hur antisemitism och sionism smälter samman: den antisemitiska yttersta högern i Europa och USA, som vill bli av med judarna, stöder sionismen eftersom den förespråkar att judar borde åka till Israel istället för att bo i Europa eller Nordamerika.

Vad gäller paroller för solidaritet med Gaza, måste vi idag ge uttryck åt de olika frågor som vi har ställt och som först och främst är av defensiv natur: det vill säga behovet att få stopp på massakern,

vilket är första prioritet, och därmed kravet på omedelbart eldupphör. Men det räcker inte, ty att stoppa striderna under en väpnad ockupation av hela territoriet utgör uppenbarligen ett problem. Vi måste därför kräva ett omedelbart och framförallt ovillkorligt tillbakadragande av ockupationsstyrkorna. Vi måste också kräva ett omedelbart och ovillkorligt tillbakadragande av Israel från de territorier som har ockuperats sedan 1967.

Det är en paroll som motsvarar vad den överväldigande majoriteten av folket kan förstå, eftersom internationell lagstiftning betraktar dessa territorier som ockuperade, och därför kräver att ockupationen och all kolonisering som ockupanten har genomfört ska upphöra. Internationell lagstiftning erkänner också de palestinska flyktingarnas rätt att återvända eller få kompensation.

Därifrån är det upp till palestinierna att besluta vad de vill ha: debatten inom solidaritetsrörelsen om en eller två stater är enligt min åsikt ofta otillbörlig, eftersom det inte är i Paris, London eller New York som man ska besluta vad palestinierna behöver. Solidaritetsrörelsen måste kämpa för det palestinska folkets rätt till självbestämmande i alla sina delar. Det är upp till palestinierna att bestämma vad de vill. För tillfället finns det enighet bland palestinier om kraven på ett israeliskt tillbakadragande från de territorier som har ockuperats sedan 1967, för att bosättningarna på Västbanken ska avvecklas, för att skiljemuren ska rivas, för flyktingarnas rätt att återvända och verklig jämlikhet för palestinska medborgare i Israel. Allt detta är demokratiska krav som alla kan förstå, och de måste stå i centrum för solidaritetskampanjen med det palestinska folket.

Bortom det, i den utopiska sfären, finns det saker att tänka på och diskutera, men det är inte det som bygger masskampanjer, i synnerhet inte i en nödsituation där ett folkmord pågår.